

Mesijansko Biblijska Studija - 184

PSALAM 90: IZLAGANJE

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

PREVOD NA SRPSKI JEZIK

PSALAM 90: IZLAGANJE

MBS 184

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

A na dom Davidov i na stanovnike Jerusalima izliću Duh milosti i molitava; i gledaće na me kojega su proboli

(Zaharija 12:10)

UVOD

Kao uvod, valjalo bi napomenuti da podnatpis ispod broja i naslova Psalma 90 kaže: ***Molitva Mojsija, čoveka Božijeg.***

A. Jedinostvenost ovog Psalma

Psalam 90 je izuzetan i jedinstven Psalam. Na primer, nijedna rečenica iz ovog Psalma nije uzeta ni iz jednog drugog Psalma. Kao što će studija Knjige Psalama pokazati, psalmi se međusobno ponavljaju; određene misli iz jednog psalma, nalazimo, gotovo od reči do reči u drugom psalmu. Nadalje, ovaj psalam nema afiniteta, nije srodan ni jednom drugom psalmu; šta želim reći; ni jedan drugi psalam ne pokriva ni izbliza slične okolnosti.

Ima, međutim, određene sličnosti i srodnosti sa jednim poglavljem koje je Mojsije napisao na drugom mestu: Ponovljeni zakon 33, još jedna poema. Ukoliko poredite Ponovljeni zakon 33 sa Psalmom 90, pronaći ćete više elemenata sličnosti i srodnosti. Na primer, Ponovljeni zakon 33:1 počinje sa frazom: ***Mojsije, čovek Božiji.*** Ovaj početak je identičan kao i podnatpis Psalma 90. Mojsije je autor ovog jednog psalma, baš kao što je Mojsije autor prvih pet knjiga Biblije, pet knjiga Mojsijevih. I upravo zato što znamo da je Mojsije autor ovog psalma znamo i da je ovo najstariji od svih sto i pedeset psalama. Ostali su napisani od strane ljudi koji su živeli jako mnogo godina posle Mojsija.

B. Vreme nastanka i istorijska pozadina

Kako nam kontekst pokazuje, Mojsije je napisao ovaj psalam na samom kraju četrdesetogodišnjeg lutanja pustinjom. Do tog trenutka, u kome on piše ovaj psalam, naraštaj Izlaska već je preminuo i nestao sa scene; osuda kod Kadis Varne uzela je svoj danak; naraštaj rođen u pustinji spremio se da uđe u Zemlju. Tako da je ovaj psalam napisan sa snažnom pozadinom greha kod Kadis Varne.

„Šta je to greh kod Kadis Varne?“ Detalji o tome dati su nam u Knjizi Brojeva. U poglavljima 13-14 te knjige, jevrejski narod je konačno stigao do oaze Kadis Varna, koja se nalazi tačno na granici Obećane zemlje. Drugim rečima, jednom kada bi prošli Kadis, bili bi u Obećanoj zemlji. Sa te tačke, Mojsije je poslao dvanaest ljudi

da uhode zemlju. Kada su se ti ljudi vratili, četrdeset dana kasnije, svi su bili složni oko jedne stvari: Zemlja je bila sve ono šta je Gospod rekao da jeste, **zemlja kojom teče med i mleko.** Tada su stigli do ključne tačke razdora: deseterica od ovih uhoda su rekli da su stanovnici Zemlje toliko brojno i vojno nadmoćni da ne postoji način da se zauzme ta Zemlja. Samo dvojica uhoda, Isus Navin i Kaleb, rekli su ljudima da veruju kako Bog jeste sa Svojim narodom i da je Njegova Reč sasvim dovoljna da zauzmu Zemlju. U Brojevima 13:30 oni kažu: **zauzmimo je jer je možemo nadvladati.**

I kao što toliki to rade i danas, ljudi su pretpostavili da većina mora da je u pravu. Tu je došlo do masovne pobune protiv autoriteta Mojsija i Arona, tako da su ta dvojica umalo izgubila svoje živote u događanju rulje koje je usledilo, a onda je Bog intervenisao i spasio ih. Tada, Bog izriče poseban sud nad tim naraštajem Izlaska. Sud je bio u tome da će svi oni koji su izašli iz Egipta nastaviti da lutaju pustinjom sve dok se neispuni određeni im period od četrdeset godina, četrdeset godina za četrdeset dana koliko su uhode izviđale Zemlju. Tokom tih četrdeset godina, svi koji su izašli iz Egipta, umreće, osim Isusa Navina i Kaleba, dvojice dobrih uhoda, i svih onih koji su u tom trenutku bili mlađi od dvadeset godina. Tako je naraštaj Izlaska izgubio privilegij da uđe u Zemlju Izraela. To će moći tek sledeći naraštaj, naraštaj koji će stasati u pustinji, njima će biti dozvoljeno da uđu u Obećanu zemlju pod vodstvom Isusa Navina.

Naraštaj Izlaska je tako dospeo pod kaznu fizičke smrti u pustinji, to znači, umreće izvan Obećane Zemlje. Na temelju broja populacije koji nam je dan u Knjizi Brojeva, zaključujemo da je Mojsije gledao smrt otprilike 1.200.000 ljudi unutar perioda od tridesetosam godina. Govorimo o celokupnoj odrasloj populaciji koja je izašla iz Egipta, svi od dvadeset godina pa naviše. Pustinja, koja je trebala da bude samo komad puta kojim trebaju proći u novu zemlju, postala je zastrašujuće i nepregledno groblje. „Šta to znači da umre 1.200.000 ljudi u periodu od tridesetosam godina?“ To znači da svake godine umire 31.580 ljudi. Još preciznije, to znači da osamdeset sedam ljudi umire svakog dana, osamdeset sedam sahrana dnevno, a sve zbog greha kod Kadis Varne.

Kroz Mojsijevo pisanje ovog Psalma se itekako odražava njegovo svedočenje toj užasavajućoj ceni koju su platili smrti. Da bismo razumeli Psalam 90, moramo prethodno razumeti ovu pozadinu Psalma: to da je Mojsije napisao ovo na isteku četrdeset godina pustinjskog lutanja, gde je gledao kompletan naraštaj kako umire u pustinji, uključujući u to i smrt članova sopstvene porodice, i Arona i Mirijam, između ostalih.

C. Tri segmenta Psalma

Ovaj psalam ima tri ključna segmenta. Prvi segment, koji sadrži stihove 1-6, govori o prolaznosti ljudske prirode i to stavlja u kontrast sa večnom prirodom Božijom. Drugi segment, koji sadrži stihove 7-12, pripisuje grehu razloge za prolaznost prirode ljudske vrste. I u trećem segmentu, u stihovima 13-17, Mojsije moli Boga da pohodi Svoje sluge i da gradi Svoju večnost kroz njihovu smrtnost.

I. VEČNOST BOŽIJA I PROLAZNOST ČOVEKA

A. Večnost Božija: Psalam 90:1-2

Mojsije započima govoriti o večnosti Božijoj i o prolaznosti ljudskoj sa Božanske strane jednačine, sa strane večnog Boga. Ovde nam Mojsije iznosi dve tvrdnje o Bogu.

1. Bog, Mesto Prebivanja: Psalam 90:1

Gospode, ti si nam bio prebivalište u svim naraštajima.

Prvo, Bog je ***prebivalište***. Bog je Izraelu bio prebivalište, ne samo ponekad i s vremena na vreme, nego u svim naraštajima. Reč ***prebivalište*** znači „zaštićeni zaklon.“ Bog je bio Izraelu zaklon i zaštita ***u svim naraštajima*** od vremena Avrama, oca naroda Izraela. Ovo je još jedna sličnost sa Ponovljenim zakonom 33. Ponovljeni zakon 33:27 kaže: ***Boga večnog imaš za prebivalište, a odozdo mišice vekovne.*** Ovo nam pokazuje Mojsijevo autorstvo nad oba odlomka. U ovim stihovima, ono šta Mojsije kaže je sledeće, iako Bog jeste uistinu uzvišen, On nije nedostupan. Do Njega se može doći; On je uvek tu za one koji mu prilaze na od Njega određenom temelju, na temelju vere.

2. Bog Večni: Psalam 90:2

Pre nego se gore rodiše i pre nego si sazdao zemlju i svet, od večnosti do večnosti ti si Bog.

Druga stvar o Bogu koju Mojsije ovde razmatra jeste Bog kao Onaj koji je Večan, i u tom razmatranju koristi tri opisna izraza. Prvi izraz je: ***Pre nego se gore rodiše.*** ***Gore*** su drevno postojeći svedoci Božijeg saveza sa Izraelom. Zapravo je ovde još jedna sličnost sa Ponovljenim zakonom 33, gde u stihu 15 daje naslutiti da su ***drevne planine*** svedoci saveza Božijih sa Izraelom i odnosa Božijeg prema Izraelskom narodu unutar tih saveza. Drugo, Bog je još drevniji od tih gora, kao šta to drugi izraz i kaže: ***i pre nego si sazdao zemlju i svet.*** Drugim rečima, Bog ne samo da Svojim postojanjem prethodi gorama, On prethodi čak i Postanku 1:1; jer On je ***sazdao zemlju i svet.*** U ovom stihu, hebrejska reč za ***zemlju*** znači „svet generalno,“ a hebrejska reč za ***svet*** znači „produktivni deo sveta koji je naseljen od čoveka.“ Mojsijev treći opisni izraz koji govori o Božijoj večnosti je: ***od večnosti do večnosti,*** znači od večnosti prošle do večnosti buduće. Od vremena pre nego je vreme postalo, sve tamo dok vremena više neće biti, Mojsije zaključuje: ***ti si Bog.*** To je večnost Božija, koju će Mojsije u nastavku staviti u kontrast sa prolaznošću čoveka.

B. Prolaznost čoveka: Psalam 90:3-6

1. Krhkost čoveka: Psalam 90:3

Čoveka (uništavaš) u prah vraćaš i govoriš: 'Vratite se, sinovi ljudski!'

Mojsije započinje da govori o krhkosti čoveka i kaže: **Čoveka (uništavaš) u prah vraćaš**. Hebrejska reč koja je ovde upotrebljena naglašava ljudsku krhkost; slabost čoveka. Hebrejska reč koja je na engleskom prevedena kao **uništavaš** je izuzetno snažna reč; znači „biti raspršen poput prašine.“ Uz to je to i jedinstvena reč, jer se koristi samo na ovom mestu u celom hebrejskom Starom zavetu. Poenta koju Mojsije ovde čini je u tome da ljudska sudbina jeste da se čovek opet pretvori u prah. Ovo je kontrast sa Božijom besmrtnošću. Čovek je sudbinski određen da se vrati u ono što je bio; načinjen je od praha i u prah će se na kraju pretvoriti. Budućnost čoveka je ista kao i njegovo ishodište – prah.

Mojsije još ističe da je Bog rekao: **'Vratite se, sinovi ljudski!'** Ovo je poziv na pokajanje, jer je svrha Božanske osude uvek da osobu dovede do pokajanja. Tako da, iako Bog pretil osudom, koja pokazuje krhkost čoveka, On zove i na pokajanje, koje će da odvrati Božiju odredbu.

2. Božija bezvremenost: Psalam 90:4

Jer je hiljadu godina u očima tvojim kao jučerašnji dan što prođe i kao straža u noći.

Mojsije se ponovo fokusira na bezvremenost Božiju. Njegova poenta je da vreme ni na koji način ne može da utiče na Boga. Da bi ilustrovao ovu poentu, on nam poprilično slikovito kaže: **Jer je hiljadu godina u očima tvojim kao jučerašnji dan što prođe**. Mojsije koristi dva izraza kako bi opisao kako to izgleda hiljadu godina u očima Božijim. Prva fraza je: **kao jučerašnji dan što prođe**. Drugim rečima, hiljadu godina kod Boga je poput jedne noći u životu čoveka. Čak nije ni kompletni dan od svoja dvadeset i četiri sata, nego samo dvanaest sati noći. Prvo poređenje koje on čini jeste da nam pokaže da, iako je hiljadu godina iz perspektive čoveka jako dug period, za Boga, to je kao dvanaest sati.

Mojsije zatim ističe da je dvanaest sati možda i malo predugo za reći. Druga faza koju koristi da bi izrazio svoju poentu je: **i kao straža u noći**. U Mojsijevom vremenu straža je bila podeljena na tri četverosatne smene. U poređenju sa Božijom večnošću ljudski život je samo jedna straža noćna, jedna smena u noći. Hiljadu godina kod Boga svodi nam na samo četiri sata ljudskog života. „Kako to Bogu izgleda period od hiljadu godina? Kao četiri sata ljudskog života.“

Međutim, Mojsije ide još i dalje, stavljajući naglasak na to da se ovde ne radi o četiri sata dana, već o četiri sata u noći. Četiri sata u noći, za koje onaj koji spava, nije svestan ni da su prošli; četiri sata koja iščeznu kad se spavač probudi. A ako ih prespava, zapravo nije svestan da minute i sati prolaze.

3. Sigurnost da nas sve čeka smrt: Psalam 90:5a

Odnosiš ih kao potopom; oni su kao san.

Da bi naglasio sigurnost nadolazeće smrti, Mojsije naglašava da će smrt u konačnici sve odneti. Nadalje, ***oni su kao san***. Reč ovde upotrebljena za ***san*** je „san smrti.“ nakon što naglasi kratak vek ljudskog života kada ga se suprostavi večnosti Božijoj, u stihu 4, Mojsije naglašava sigurnost smrti koja nas sve čeka.

4. Kratkoća lepote življenja: Psalam 90:5b-6

Kao trava što ujutro nikne. Ujutro niče i cveta, uvečer se pokosi i sasuši.

Da bi sve ovo učinio još malo više pesimističnim, Mojsije nam kaže kako je lepota života zapravo još kraća od samog života i ističe tri stvari. Prvo, cela stvar se temelji na činjenici da cveće u Izraelu ima jako kratak životni vek. Cveće u Obećanoj zemlji niče sredinom marta, a već sredinom aprila je suvo i uvelo. Drugim rečima, lepota življenja u životu čoveka je takođe jako kratkog daha.

Drugo, četiri sata u životu čoveka nisu i puna mera njegove produktivnosti. Bez obzira na to koliko dugo čovek živi, nisu sve njegove godine u najboljoj snazi. Prve godine provedu se u rastu i razvoju: osoba se rodi, siše, uči da hoda, polako uči da razmišlja, da donosi odluke, uči čitati, pisati, uči se da živi u ovom svetu. Na ovaj način, rane godine se provedu u rastu i razvoju. U poznim godinama, događa se postepeno slabljenje i fizičke snage, ali i mentalne oštine. Dolazak u zrele godine ne znači nužno da smo u potpunosti i jednako produktivni ceo ostatak života. Ima onih koji ostaju oštra uma i fizički sposobni sve do kraja života, ali često susrećemo ljude kojim sposobnosti počinju da blede sa godinama. Mogućnost punoće življenja naruši razvoj fizičkih slabosti ili mentalnih problema, poput zaboravnosti, Alshajmerove bolesti i drugih tegoba. Ljudi generalno nisu svesni kratkoće ljudskog života sve dok ne ostare. Uobičajeno je da tinejđer nema svesnost o tome koliko je zapravo kratak ljudski život. On zna da će jednog dana umreti, ali taj dan, u njegovom umu, je jako, jako daleko. Starija, i mudrija osoba, dolazi do te svesnosti, ali verovatno ne pre nego njegova mentalna i fizička snaga već ne budu ozbiljno potrošene. Sve šta ostaje, kada ovako pogledamo, jeste ona srednja dob životne produktivnosti, središnji period naših života, u kojima možemo da budemo uistinu produktivni za Gospoda. Zapazite stoga, da su ona četiri sata koliko traje ljudski život još više smanjena, na možda dva ili tri sata pune produktivnosti.

Treće, ljudski život je lomljiv i kratak kada ga poredimo sa večnošću Božijom. I zato što je ljudski život tako kratak, moramo se itekako potruditi da to vreme dobro upotrebimo za Gospoda. Mojsije dolazi do tog pitanja u sledećem segmentu, iako on ovde svakako radi primenu toga: važno je da pažljivo isplaniramo naše živote da oni mogu da budu produktivni za Gospoda.

II. IZVOR PROBLEMA: LJUDSKI GREH: PSALAM 90:7-12

Mojsije sada počinje da razmišlja i govori o razlogu ljudske prolaznosti. Izvor problema je ljudski greh. Postoje tri manje podele segmenta koji je pred nama. Prva podpodela je, od stiha 7-9 i ona govori o smrti čoveka. Druga podpodela, stihovi 10-11, govori o dužini životnog veka čoveka i o gnevu Božijem. Treća podpodela, stih 12, daje nam primenu rečenog.

A. Smrt čoveka: Psalam 90:7-9

Ova podpodela opisuje suštinu smrti čoveka započimajući sa njezinom neblagovremenošću.

1. Razlog za neblagovremenu smrt čoveka: Psalam 90:7

Jer ginemo od gneva tvojega, i smeteni smo zarad srdžbe tvoje.

Reč **jer** je termin koji započima objašnjenje o tome zašto smrt dolazi na ljude? Razlog za to je, ***ginemo od gneva tvojega, i smeteni smo zarad srdžbe tvoje.*** Izraz **smeteni smo** znači „odjuriti u preranu smrt.“ Ovo je od strane Mojsija prepoznavanje tragičnih posledica greha kod Kadis Varne: veliki broj tih ljudi mogao je da poživi mnogo duže, ali kao posledica Božijeg suda, 1.200.000 njih moralo je umreti u periodu od trideset i osam godina. Mnogi su umrli od prirodnih uzroka, ali pustinjски izveštaji iz Izlaska, Levitskog zakona, i Brojeva otkrivaju nam kako su ljudi često umirali od Božanske osude koja je usledila zbog greha. Tako da Mojsije kaže: ***smeteni smo zarad srdžbe tvoje***, odjurili su u preranu smrt. Ovo je lični Mojsijev zaključak i njegovo opažanje svega onoga što se desilo zbog greha kod Kadis Varne.

2. Razlog za osudu nad čovekom: Psalam 90:8

Bezakonja si naša stavio preda se, naše tajne grehe na svetlost lica svoga.

Mojsije govori o razlogu za sud, o grehu; on nam daje sliku ljudskih greha koji kao da su postavljeni ispred Gospoda da im sudi. Onda nam kaže: ***naše tajne grehe na svetlost lica svoga.*** Drugim rečima, ovi **tajni gresi** možda i jesu dobro skriveni pred ljudima, ali nisu skriveni od očiju Božijih, i On njih donosi na svetlo kako bi mogao da ih kazni.

3. Čitav život čoveka je pod gnevom Božijim: Psalam 90:9

Jer svi naši dani prodoše u tvom gnevu, kao uzdah skončasmo godine svoje.

Mojsije ističe da je sav ljudski život podložan **gnevu** Božijem, i to do tačke da **svi naši dani prodoše u tvom gnevu**. Poenta je ovde da sati sunca naših dana izgledaju kratki i manji zbog mraka i tame koji su uzrokovani **gnevom** Božijim.

A onda dolazi kraj: **kao uzdah skončasmo godine svoje**. Ovo je opis ispuštanja poslednjeg daha, iskazan kroz osećaj umora, ali krajnjeg umora, izdah smrtni. Takva je smrt čoveka: preuranjena osuda izazvana grehom. Sud koji dolazi u konačnici da **skonča** život koji je proživljen **pod gnevom Božijim**.

B. Životni vek čoveka i gnev Božiji: Psalam 90:10-11

U drugoj podpodeli Mojsije govori o životnom veku čoveka i o gnevu Božijem, fokusirajući se pritom na godine ljudskog života.

1. Godine života čoveka: Psalam 90:10

Danā našega veka sedamdeset je godina, a ako je snage, i osamdeset godina; a ponos njihov samo je muka i nevolja; jer brzo prolazi, i mi odlećemo.

„Koliko je dug životni vek čoveka?“ Odgovarajući na to pitanje, Mojsije kaže: **Danā našega veka sedamdeset je godina**. To je nekakav temeljni minimum, iako mnogi ljudi žive kraće od toga. Onda kaže: **a ako je snage, i osamdeset godina**. To je nekakav temeljni maksimum, iako neki ljudi žive i duže od toga. Drugim rečima, Mojsije nam kaže da prosečni ljudski vek traje između sedamdeset i osamdeset godina. Većina ljudi može da očekuje da će doživeti sedamdesetu, iako neki žive i kraće. Neki mogu da očekuju da će da požive i do osamdesete, a neki žive čak i duže od toga.

Bez obzira na to da li osoba doživi temeljni minimum ili temeljni maksimum, bez obzira da li živi duže ili kraće od toga, baš kao što pisac kaže, bez obzira na sve, sve je ispraznost. Ispraznost i taština svega iskazana je kroz dve reči **muka i nevolja**. Tolike godine na kraju budu provedene u nevoljama i u ispraznostima jer život: **brzo prolazi, i mi odlećemo**. Drugim rečima, ono šta se u početku činilo jako daleko i dugo za čoveka, na kraju je zapravo tren, a život nam proleti poput ptice. Mladi ljudi vide svoju smrt kao nešto jako daleko od njih, i ne osećaju smrtnost života; stari ljudi se osvrnu na protekle godine i kažu, „Gde li su samo nestale te godine?“ Mladi ljudi doživljavaju vreme kao nešto što se sporo kreće, njima jedna školska godina izgleda kao da nikada neće završiti; stari ljudi ne mogu da razumeju kako je život tako brzo prošao. To je razlika između toga da se život gleda sa početka ili da se posmatra s kraja. Poenta ovih stihova je da ono šta nam se na početku doima daleko i dugo, na kraju nam izgleda jako kratko, jer život odleti, baš poput ptice.

2. Gnev Božiji: Psalam 90:11

Ko poznaje snagu tvoga gneva i strah ga je besa tvoga?

Zašto se sve to dešava? Ovaj stih to pripisuje gnevu Božijem. Ovde Mojsije postavlja dva pitanja: Prvo: **Ko poznaje snagu tvoga gneva?** I drugo: **i strah ga je besa tvoga?** Lekcija kojoj nas Mojsije ovde uči je sledeća: prvo, samo jako mali broj ljudi istinski razume i ceni Snagu Božijeg gneva koji je izazvan grešnošću. Malo ljudi

razume da većina njihove patnje ima veze sa gnevom Božijim. Drugo, kod jako malo ljudi gnev Božiji proizvodi osećaj straha dovoljno snažan da se okrenu od greha. Čak i kada im se u životu dogodi tragedija, iako se jedan manji broj ljudi hoće okrenuti ka Bogu u veri, ogromna većina neće to napraviti i propustiće priliku da se okrenu Njemu u veri.

C. Primena: Psalam 90:12

U trećoj podpodeli Mojsije nam pokazuje primenu lekcije iz Kadis Varne: **Nauči nas stoga dane naše brojiti, da steknemo mudro srce.**

Lekcija koju on želi da primenimo jeste da naučimo **brojiti naše dane**. Moramo razumeti kako su samo kratki **naši dani**, i da pored toga, svi naši dani neće biti jednako plodonosni za Boga. Moramo početi da brojimo naše dane sa potpunim razumevanjem posledica koje donose naši bezvredni dani provedeni u ispraznom življenju.

Ja sam sebi zadao zanimljivu vežbu, a ohrabrujem i vas da je napravite. Pretpostavimo da će naš život doseći ovaj temeljni minimum od sedamdeset godina ili 25.600 dana. Ovo je otprilike broj dana koje stoje pred čovekom da ih proživi od dana rođenja do sedamdesete godine života. Bez obzira u kojoj životnoj dobi da se sada nalazite, oduzmite od ovog broja godine, odnosno dane koje ste do sada proživeli. Ne kažem vam da ovo radite stalno, svaki dan, ali činite to nekoliko sedmica. Ja mislim da će ovo promeniti vaš život baš kao što je i moj promenilo, nakon što sam razumeo koliko je samo život kratak i prolazan i koliko je velika i važna naša odgovornost kako ćemo da ga proživimo. Dakle, izračunajte preostale dane do sedamdesetog rođendana i onda svako jutro oduzmite po jedan dan.

Još jednom, možda ćete proživeti manje od sedamdeset godina ili ćete možda proživeti više od sedamdeset godina. Ali u danima koji su vam preostali, vaš nivo produktivnosti neće uvek biti isti. Koliko god da vam je preostalo, neka vredi u večnosti, nemojte samo ubijati vreme. Imajte na umu da je rezultat greha kod Kadis Varne bio ubijanje vremena dugo trideset osam godina, bez da su postigli išta pozitivno. Tamo se događala ista monotonija svaki dan: ustajali su ujutro; pokupili bi nešto mane; čekali bi na oblak ili na ognjeni stub da se pomakne ili da se ne pomakne. Ukoliko bi monotonija bila narušena, to se generalno dešavalo samo zbog trenutnog suda u kojem bi mnogi umrli. Zato vam toplo i snažno preporučujem da pokušate brojiti svoje dane na nekoliko nedelja. Nemojte to činiti stalno da sve skupa ne postane morbidno, poput, „Jao, ostalo mi je još samo nekoliko hiljada dana da ih proživim!“ Nego jednostavno, jedno vreme, brojite preostale dane svog života. Svako jutro, oduzmite još jedan dan, i izračunajte koliko vam je još preostalo da budete istinski plodni za Gospoda. Onda učinite da vrede, učinite da se preostali dani računaju za večnost, jer svrha toga da brojimo naše dane je, kao što Mojsije to reče: **da steknemo mudro srce**. Hebrejska reč za **mudrost** znači „steći veštinu za živeti.“ Treba da budemo vešti u našem svakodnevnom življenju i da živimo za Boga u pravednim i dobrim delima. Božija dela uz Božiju **mudrost** samo će nastaviti da traju u večnosti. Mojsije je želeo biti siguran da novi naraštaj neće potrošiti uzalud svoje vreme kao stari naraštaj koji im je prethodio.

III. MOLITVA ZA POVRATAK NAKLONOSTI BOŽIJE: PSALAM 90:13-17

Treći glavni segment sadrži u sebi molitvu Bogu da pohodi Svoje sluge i da izgradi Svoju večnost kroz njihovu smrtnost. Postoje četiri podpodele u ovom segmentu. Prva podpodela, stih 13, jeste molitva da se od njih odvрати gnev Božiji. Druga podpodela, stih 14, jeste molitva Bogu da se seti Svojih saveza sa Izraelom. Treća podpodela, stih 15, jeste molitva za propocionalnu obnovu. I četvrta podpodela, stihovi 16-17, daje nam kontrast između dela Božijeg i dela ljudskih.

A. Molitva za odvratanje Božijeg gneva: Psalam 90:13

Vrati se, Gospode, dokle još? I pokaj se nad slugama svojim.

Mojsije iznosi molitvu za odvratanje gneva Božijeg. Njegov je zahtev: ***Vrati se, Gospode*** znači „odvрати od nas Svoj gnev.“ Pitanje: ***Dokle još?*** znači, „Koliko dugo ćeš još biti ljut?“ Zatim, Mojsije kaže: ***I pokaj se nad slugama svojim.*** Izraz ***pokaj se*** znači „predomisli se.“ Očigledno, ovde ne govori da Bog treba pokajanje zbog nekog greha, već Mojsije preklinje da Božiji plan i program za ovaj naraštaj Pustinje bude drugačiji nego što je bio onaj za naraštaj Izlaska. Drugim rečima, „Ne dozvoli da se gnev koji bio nad naraštajem Izlaska protegne na naraštaj Pustinje. Promeni mišljenje i ne daj da se gnev protegne nad tvoje ***sluge*** danas.“ Reč za ***sluge*** ovde se odnosi na Izrael. Drugim rečima, Mojsije traži od Boga da tugu pretvori u radost.

B. Molitva da se Bog seti ljubavi Svog saveza: Psalam 90:14

Nasiti nas izjutra milosrđem svojim, da kličemo i radujemo se u sve dane svoje.

Mojsije moli Boga da se seti ljubavi Svog saveza, i kaže: ***Nasiti nas izjutra milosrđem svojim.*** Fraza ***izjutra*** znači da bi on želeo da to bude odmah; ***izjutra***, posle mnogih nevolja duge noći. On se sada nada novom dobu radosti za Izrael. Reč koju Mojsije koristi za milosrđe je reč ***česed***, što znači „vernost unutar saveza.“ Mojsije traži od Boga da obnovi Svoju naklonost na temelju Svojih saveza sa Izraelom, a ovde se konkretno govori o Avramovom savezu.

Razlog, ali i rezultat je: ***da kličemo i radujemo se u sve dane svoje.*** Hebrejska reč koja je ovde prevedena kao ***da kličemo*** znači „pevati u zvonkim tonovima,“ i naglašava spoljašnju, vidljivu radost. Hebrejska reč za ***i radujemo se*** naglašava unutarnju radost. Drugim rečima, on želi da Izrael iskusi i unutarnju i spoljašnju radost ***u sve dane svoje.*** Molitva je da narod može da uživa život u izobilju, umesto da opet tuga prekrije njihove živote. Cela poenta je u tome da se preklinje Bog da ono što je učinio sa naraštajem Izlaska nikako ne učini sa naraštajem Pustinje. Mojsije moli za novo doba radosti, spasenja i mira na dobrobit ovog novog naraštaja.

C. Molitva za proporcionalnu obnovu: Psalam 90:15

Obraduj nas za dane kad si nas pritiskao, za godine kad smo gledali zlo.

U ovom stihu Mojsije čini jedno poređenje. Poenta je da nakon što Gospod obnovi Svoju naklonost, ta obnova bude uživanje u izobilju koje će biti proporcionalno periodu u kojem je Izrael patio dok je gnev Božiji goreo među njima. Gnev je među njima bio zapaljen četrdeset godina, a sada, može li Njegova naklonost biti obnovljena među njima na četrdeset godina. Mojsije moli za proporcionalnu obnovu.

D. Kontrast između dela Božijeg i dela ljudskog: Psalam 90:16-17

Zaključujući ovaj psalam, Mojsije čini jedan kontrast između dela Božijeg i dela ljudskih.

1. Delo Božije: Psalam 90:16

Nek se na slugama tvojim pokaže delo tvoje, i slava tvoja na deci njihovoj.

Ovaj stih govori dve stvari koje naglašavaju delo Božije. Prvo: ***Nek se na slugama tvojim pokaže delo tvoje.*** Drugim rečima, ***delo*** providnosti Božije treba da bude učinjeno očiglednim u Njegovom radu sa novim naraštajem, naraštajem koji je stasao u Pustinji. Na isti način, ***delo*** providnosti Božije treba da bude očigledno u Njegovom radu sa svakim pojedinim vernikom. Drugo, Mojsije kaže: ***i slava tvoja na deci njihovoj.*** Reč ***slava*** nije reč koja se obično u Hebrejskom koristi za ***slavu***, već se radi o različitoj hebrejskoj reči koja znači „lepota,“ i naglašava lepotu Gospoda. Drugim rečima, neka se na Izraelu očituje lepota Gospodnja i neka vide krasotu Njegovu, onako kako je otkriva Njegova spasiteljska moć. Neke vide divotu Njegovu u tome da, baš kao što je Gospod moćan da kazni, On je moćan i da blagoslovi. Kada Mojsije kaže: ***na deci njihovoj***, on ne moli samo za taj sadašnji naraštaj Pustinje, već i za naraštaje koji će da uslede posle, da i oni mogu da iskuse lepotu Božiju. Jer to je ***delo*** Božije.

2. Delo čoveka: Psalam 90:17

I neka naklonost Gospoda, Boga našega, bude nad nama! I učvrsti za nas delo naših ruku; da, delo ruku naših učvrsti.

Mojsije govori o delu ljudskih ruku, a započinje sa molbom: ***I neka naklonost Gospoda, Boga našega, bude nad nama.*** Hebrejska reč za ***naklonost*** znači „dobrostitivost Božija.“ On ne traži da Bog samo pokaže Svoju lepotu, on traži od Boga da pokaže i svoju dobrostitivost prema Izraelu. Neke Izrael sada uživa lepotu i dobrostitivost Božiju, kao kontrast gnevu i sudu Božijem. Još određenije, neka Izrael uživa Tvoju lepotu umesto Tvog gneva, Tvoju dobrostitivost umesto Tvog suda. Zato je zahtev sledeći: ***I neka naklonost Gospoda, Boga našega, bude nad nama.***

Mojsije zatim zaključuje tako što naglašava način kako da ***naklonost Gospoda, Boga našega, bude nad nama***. On izjavljuje dve stvari, koje ponavlja i tako ih još snažnije naglašava. Prva izjava je: ***I učvrsti za nas delo naših ruku***. Izraz ***delo naših ruku*** odnosi se na svakodnevne poslove, učinjene u poslušnosti i u skladu sa Božijom voljom da bi proslavili Njega. Drugim rečima, delo Božije providnosti, opisano u stihu 16, da bude učinjeno kroz dela ljudska. Vernici moraju da nauče da žive vešto i mudro, da bi i mudrost i veštinu koristili svakodnevno za delo Gospodnje. Zatim, Mojsije čini drugu izjavu: ***da, delo ruku naših učvrsti***. Ovo je ponavljanje da bi se još snažnije naglasilo rečeno. Delo Božije treba da bude izvršeno kroz Njegove sluge i oni treba da uživaju uspeh u svom radu i trudu, bez obzira na kratkoću života.

Celokupna poenta ovog psalma i njegove primene su četverostruke za svakog vernika danas. Prvo, treba da prepoznamo da bez obzira koliko dugo da živimo, sa Božije perspektive, život je jako kratak. Drugo, bez ozira na to koliko dugo da živimo, nisu sve naše godine jednako produktivne, zapravo, samo zrele godine naših života jesu produktivne; čak i u tim godinama možemo biti ometeni tragedijama, bolešću, slabostima, i na taj način možemo postati još manje produktivni. Treće, moramo biti jako svesni toga koliko nam je još vremena preostalo u ovom svetu. I četvrto, moramo da planiramo naše živote tako da donesu najveći mogući plod za Gospoda dok radimo u Njegovom delu.

ZAKLJUČAK

Kao zaključak, navešćemo citat koji je predivan sažetak celog psalma: „Kada nas Bog kori zbog našeg greha, tada se osećamo jako slabo i znamo da smo prolazni; ali, kada smo blagosloveni Božijom naklonošću, osećamo da smo neprocenjivi, jer imamo udela u služenju večnom Bogu. Kada onemoćamo zbog disciplinovanja Božijeg, postajemo svesni svoje smrtnosti. Kada prebivamo u Njegovoj ljubavi i dobrostivosti, postajemo svesni da smo okrunjeni sa slavom i sa časti (Bible Knowledge Commentary, p. 860).“

Mi vernici često upotrebljavamo mnoge izreke i mnoge klišeje, čak i neke koji uopšte nisu Biblijski, poput; „Let go, Let God“ (nešto poput: „Pusti Boga Pusti“). Međutim, temeljeno baš na ovom psalmu, ima jedan kliše koji je uistinu Biblijski, i mogli bismo uzeti k srcu tu poruku:

Imamo samo jedan život i on će brzo proći, samo ono učinjeno za Hrista ostaće i neće proći.

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a prevodio sam Biblijske tekstove iz Engleske verzije NASV - prevoda koji je korišten u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca, kao i prevod Daničić – Karadžić, kako bi tekst što vernije prilagodio duhu Srpskog jezika.

Prevod: Branko Gotovac 2020.